

31969L0493

L 326/36

ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

29.12.1969

SMĚRNICE RADY
ze dne 15. prosince 1969
o sblížení právních předpisů členských států týkajících se křišťálového skla
(69/493/EHS)

RADA EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

Článek 2

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského hospodářského společenství, a zejména na článek 100 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu ⁽¹⁾,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a sociálního výboru,

vzhledem k tomu, že v některých členských státech je použití zvláštních označení výrobků z křišťálového skla a z toho vyplývající povinnost týkající se složení těchto výrobků předmětem různých pravidel; že tyto rozdíly brání obchodu s těmito výrobky a mohou vést k narušení hospodářské souměry ve Společenství;

Článek 3

vzhledem k tomu, že tyto překážky vytvoření a fungování společného trhu lze překonat přijetím stejných požadavků všemi členskými státy;

Členské státy přijmou veškerá nezbytná opatření, aby označení ve sloupci b) přílohy I nesměla být obchodně užívána pro výrobky, které nemají odpovídající vlastnosti stanovené ve sloupcích d) až g) přílohy I.

vzhledem k tomu, že pokud jde o označení stanovená pro různé kategorie křišťálového skla a vlastnosti těchto kategorií, je účelem předpisů Společenství, které mají být přijaty, chránit jak kupujícího proti podvodům, tak výrobce, který tyto předpisy dodržuje;

Článek 4

vzhledem k tomu, že provedení systému pravidel Společenství vyžaduje stanovení jednotných metod pro určování chemických a fyzikálních vlastností výrobků z křišťálového skla opatřených označeními uvedenými v této směrnici,

1. Pokud je výrobek, na který se vztahuje tato směrnice, opatřen jedním z označení uvedených ve sloupci b) přílohy I, může být rovněž opatřen odpovídajícím identifikačním symbolem, který je uveden a popsán ve sloupcích h) a l) uvedené přílohy.

PŘIJALA TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Tato směrnice se vztahuje na výrobky čísla 70.13 společného celního sazebníku.

2. Je-li hlavní částí, ať již přídatným jménem, nebo základem výrobní značky, obchodní firmy podniku nebo jakéhokoliv jiného nápisu označení objevující se ve sloupcích b) a c) přílohy I nebo označení, které by s ním mohlo být zaměněno, přijmou členské státy veškerá opatření nezbytná k zajištění toho, aby se bezprostředně před touto značkou, firmou nebo nápisem uvedlo velmi nápadným písmem

⁽¹⁾ Úř. věst. C 108, 19.10.1968, s. 35.

- a) označení výrobku, pokud má tento výrobek vlastnosti stanovené ve sloupcích d) až g) přílohy I;
- b) přesná povaha výrobku, pokud tento výrobek nemá vlastnosti stanovené ve sloupcích d) až g) přílohy I.

Článek 5

Označení a identifikační symboly uvedené v příloze I lze použít na tomtéž štítku.

Článek 6

K ověření toho, zda výrobky opatřené označeními a identifikačními symboly mají vlastnosti odpovídající těm, které jsou stanoveny ve sloupcích d) až g) přílohy I, lze použít pouze metody uvedené v příloze II.

Článek 7

Na výrobky určené pro vývoz ze Společenství se tato směrnice nevztahuje.

Článek 8

Členské státy uvedou v účinnost opatření nezbytná pro dosažení souladu s touto směrnicí do 18 měsíců od jejího oznámení a neprodleně o nich uvědomí Komisi. Po oznámení této směrnice uvědomí členské státy v dostatečném časovém předstihu Komisi také o všech návrzích právních a správních předpisů, které hodlají přijmout v oblasti působnosti této směrnice, a to tak, aby se k nim Komise mohla vyjádřit.

Článek 9

Tato směrnice je určena členskými státy.

V Bruselu dne 15. prosince 1969

Za Radu

předseda

H. J. DE KOSTER

PŘÍLOHA I

Seznam kategorií křišťálového skla

Č.	Označení kategorie		Vysvětlivky	Vlastnosti				Označování	
				Oxidy kovů (%)	Hustota	Index lomu	Tvrdość povrchu	Tvar symbolu	Poznámky
a	b		c	d	e	f	g	h	i
1	CRISTAL SUPERIEUR	30 %	Označení lze libovolně použít bez ohledu na zemi původu nebo určení.	PbO ≥ 30 %	≥ 3,00	x			Kulatá značka. Barva: zlatá Ø ≥ 1 cm
	CRISTALLO SUPERIORE	30 %							
HOCHBLEIKRISTALL	30 %								
VOLLODKRISTAL	30 %								
2	CRISTAL AU PLOMP	24 %	Číslice s procenty se vztahují k obsahu oxidu olovnatého.	PbO ≥ 24 %	≥ 2,90	x			
	CRISTALLO AL PIOMBO	24 %							
	BLEIKRISTALL	24 %							
	LOODKRISTAL	24 %							
3	CRISTALLIN		Lze použít pouze označení v jazyce nebo jazycích země, kde je zboží uváděno na trh. Výjimka: Na německém trhu může být lisované sklo s obsahem 18 % PbO a	ZnO BaO PbO K ₂ O jednotlivě nebo v kombinaci ≥ 10 %	≥ 2,45	nD ≥ 1,520			Čtvercová značka. Barva: stříbrná Strana: ≥ 1 cm
	VETRO SONORO SUPERIORE								
	KRISTALLGLAS								
	KRISTALLIJNGLAS ⁽¹⁾								
SONOORGLAS ⁽²⁾									
4	VERRE SONORE		hustotou alespoň 2,70 prodáváno pod názvem „PRESSBLEI- KRISTALL“ nebo „BLEIKRISTALL GEPRESST“ (velkými písmeny)	BaO PbO K ₂ O jednotlivě nebo v kombinaci ≥ 10 %	≥ 2,40		Vickers -550 ± 20		Značka ve tvaru rovnostranného trojúhelníku. Barva: stříbrná Strana: ≥ 1 cm
	VETRO SONORO								
	KRISTALLGLAS								
	SONOORGLAS								

(x) $n_D \pm 1,545$ jako kritérium pro další nedestruktivní stanovení výrobků (v době provozu).

⁽¹⁾ V Belgii.

⁽²⁾ V Nizozemsku.

PŘÍLOHA II

METODY STANOVENÍ CHEMICKÝCH A FYZIKÁLNÍCH VLASTNOSTÍ KATEGORIÍ KŘIŠŤÁLOVÉHO SKLA

1. CHEMICKÉ ANALÝZY

1.1 BaO a PbO

1.1.1 Společné stanovení BaO + PbO

Do platinové misky se naváží přibližně 0,5 g skla v práškové formě s přesností na $\pm 0,0001$ g. Ovlhčí se vodou a přidá se 10 ml patnáctiprocentního roztoku kyseliny sírové a 10 ml kyseliny fluorovodíkové. Zahřívá se na pískové lázni až se začnou vyvíjet bílé dýmy. Nechá se zchladnout a znovu se přidá 10 ml kyseliny fluorovodíkové. Zahřívá se až do opětovného objevení bílých dýmů. Nechá se zchladnout a stěny misky se opláchnou vodou. Zahřívá se až do opětovného objevení bílých dýmů. Nechá se zchladnout, opatrně se přidá 10 ml vody a převede se do kádinky 400 ml. Miska se několikrát vypláchne desetiprocentním roztokem kyseliny sírové a zředí se stejným roztokem na 100 ml. Vaří se po dobu 2 až 3 minut. Nechá se stát přes noc.

Zfiltruje se přes filtrační kelímek o porozitě 4 a promyje se nejprve desetiprocentním roztokem kyseliny sírové, potom dvakrát nebo třikrát ethanolem. Suší se po dobu jedné hodiny v sušárně při 150 °C. Zváží se $\text{BaSO}_4 + \text{PbSO}_4$.

1.1.2 Stanovení BaO

Do platinové misky se naváží se přibližně 0,5 g skla v práškové formě s přesností na $\pm 0,0001$ g a vloží se. Ovlhčí se vodou a přidá se 10 ml kyseliny fluorovodíkové a 5 ml kyseliny chloristé. Zahřívá se na pískové lázni až se začnou vyvíjet bílé dýmy.

Nechá se zchladnout a přidá se dalších 10 ml kyseliny fluorovodíkové. Zahřívá se až do opětovného objevení bílých dýmů. Nechá se zchladnout a stěny misky se opláchnou destilovanou vodou. Znovu se zahřívá a odpařuje se téměř do sucha. Přidá se 50 ml desetiprocentního roztoku kyseliny chlorovodíkové a opatrně se zahřívá, aby se usnadnilo rozpouštění. Převede se do kádinky 400 ml a zředí se vodou na 200 ml. Zahřeje se k varu a za horka se vhání proud sirovodíku. Jakmile sraženina sulfidu olovnatého klesne ke dnu kádinky, přeruší se přívod sirovodíku. Filtruje se přes hustý filtrační papír a promyje se studenou vodou nasycenou sirovodíkem.

Filtrát se přivede k varu a poté, je-li to nezbytné, se sníží jeho objem odpařováním na 300 ml. K vroucí směsi se přidá 10 ml desetiprocentního roztoku kyseliny sírové. Odstaví se od tepelného zdroje a nechá stát alespoň 4 hodiny.

Filtruje se přes hustý filtrační papír a promyje se studenou vodou. Sraženina se vyžihá při 1 050 °C a zváží se BaSO_4 .

1.2 Stanovení ZnO

Filtrát se po oddělení BaSO_4 odpaří tak, aby se jeho objem snížil na 200 ml. Zneutralizuje se amoniakem na methylčerveně a přidá se 20 ml 0,1N kyseliny sírové. Přidáním buď 0,1N kyseliny sírové nebo 0,1N hydroxidu sodného se pH upraví na hodnotu 2 (pH metr) a za studena se vysráží sulfid zinečnatý zaváděním proudu sirovodíku. Sraženina se nechá sedimentovat po dobu 4 hodin a poté se zfiltruje přes hustý filtrační papír. Promyje se studenou vodou nasycenou sirovodíkem. Sraženina na filtru se rozpustí přidáním 25 ml horkého desetiprocentního roztoku kyseliny chlorovodíkové. Filtr se promývá vroucí vodou až do dosažení objemu asi 150 ml. Zneutralizuje se amoniakem na lakmusový papírek, potom se přidá 1 až 2 g pevného urotropinu, aby se pH roztoku ustálilo na hodnotě přibližně 5. Přidá se několik kapek čerstvě připraveného 0,5 % vodného roztoku xylenolové oranže a titruje se 0,1N roztokem chelatonu 3 až do barevného přechodu z růžové do citronové žluti.

1.3 Stanovení K_2O

sražením a vážením jako tetrafenylboritan draselný.

Postup: na 2 g skla se po rozdrčení a prosátí nechají působit
2 ml koncentrované HNO_3
15 ml HClO_4
25 ml HF

v platinové misce na vodní lázni a následně na pískové lázni. Po ukončení vývinu hustých dýmů kyseliny chloristé (pokračuje se až do sucha) se rozpustí ve 20 ml horké vody a ve 2 až 3 ml koncentrované kyseliny chlorovodíkové.

Převede se do odměrné baňky 200 ml a doplní na objem destilovanou vodou.

Reakční činidla: šestiprocentní roztok tetrafenylboritanu sodného: rozpustí se 1,5 g činidla ve 250 ml destilované vody. Přetrvávající lehký zákal se odstraní přidáním 1 g hydratovaného oxidu hlinitého. Protřepává se po dobu 5 minut a zfiltruje se, přičemž prvních získaných 20 ml se znovu přefiltruje.

Promývací roztok pro sraženinu: Připraví se malé množství draselné soli sražením z roztoku přibližně 0,1 mg KCl v 50 ml 0,1N HCl, do něhož se za stálého míchání přilévá roztok tetrafenylboritanu, až se přestane tvořit sraženina. Zfiltruje se na fritě. Promyje se destilovanou vodou. Vysuší se v exsikátoru při laboratorní teplotě. Potom se přidá 20 až 30 mg této soli do 250 ml destilované vody. Občas se zamíchá. Po 30 minutách se přidá 0,5 až 1 g hydratovaného oxidu hlinitého. Míchá se po dobu několika minut. Zfiltruje se.

Pracovní postup: Vezme se alikvótní podíl po kyselinovém rozkladu odpovídající přibližně 10 mg K_2O . Zředí se na přibližně 100 ml. Za mírného míchání se pomalu přilévá přibližně 10 ml srážecího činidla na každých předpokládaných 5 mg K_2O . Nechá se stát po dobu nejvýše 15 minut, poté se zfiltruje na předem zváženém filtračním kelímku o porozitě 3 nebo 4. Promyje se promývacím roztokem. Suší se po dobu 30 minut při 120 °C. Přepočítávací faktor pro K_2O je 0,13143.

1.4 Dovolené odchylky

Pro každé stanovení je dovolená odchylka $\pm 0,1$ absolutní hodnoty. Je-li analýzou zjištěna hodnota, v rámci dovolených odchylek, nižší, než jsou pevně stanovené limity (30, 24 nebo 10 %), počítá se průměr alespoň ze 3 analýz. Je-li tento průměr vyšší nebo roven 29,95, musí být sklo zařazeno do kategorie odpovídající 30 %, je-li vyšší nebo roven 23,95, musí být sklo zařazeno do kategorie odpovídající 24 % a je-li vyšší nebo roven 9,95, musí být sklo zařazeno do kategorie odpovídající 10 %.

2. STANOVENÍ FYZIKÁLNÍCH VLASTNOSTÍ

2.1 Hustota

Metoda dvojího vážení s přesností na $\pm 0,01$. Vzorek o hmotnosti nejméně 20 g se zváží na vzduchu a poté se zváží ponořený v destilované vodě při teplotě 20 °C.

2.2 Index lomu

Index se měří refraktometrem s přesností na $\pm 0,001$.

2.3 Mikrotvrdost

Tvrdost podle Vickerse se měří podle normy ASTM E 92-65 (Revize 1965), ale se zatížením 50 g a jako výsledek se bere průměr z 15 stanovení.
